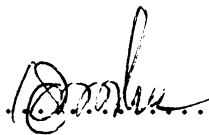
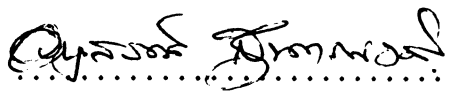

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการฝึกการผ่อนคลายต่อระดับความวิตกกังวลและความสามารถในการเผชิญปัญหาในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวกิตติยาภรณ์ ภูครองหิน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอื้อมพร ทองกระจาย)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุสรณ์ สุนทรพงศ์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์ โพธิ์แทน)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกการผ่อนคลายต่อระดับความวิตกกังวลและความสามารถในการเผชิญปัญหาในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัดครั้งแรก จำนวน 30 คน ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยแผนกการพยาบาลบำบัดพิเศษ ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2535 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 ณ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คนก่อน กลุ่มทดลองอีกจำนวน 15 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยคู่มือฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงจาก วัลลภ บิยะมโนธรรม (2531) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย แบบประเมินความวิตกกังวล ปรับปรุงจากซุงและคาเวินา (Zung and Cavenar, 1980) และแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา ปรับปรุงจากฟริดแมน

(Friedman, 1980) ก่อนนำเครื่องมือในการวิจัยไปใช้ ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของเครื่องมือ แบบประเมินความวิตกกังวลได้ค่าความเที่ยง 0.84 และแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาได้ค่าความเที่ยง 0.70 จากนั้นนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในหอผู้ป่วย มีผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในกลุ่มควบคุม โดยวัดระดับความวิตกกังวล และความสามารถในการเผชิญปัญหาก่อนในวันแรกที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา และเมื่อครบ 2 สัปดาห์ วัดซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ส่วนกลุ่มทดลองผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวัดระดับความวิตกกังวล และความสามารถในการเผชิญปัญหาก่อน แล้วสอนและสาธิตการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์ ที่ผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลและอีก 1 สัปดาห์ เมื่อผู้ป่วยกลับไปอยู่บ้าน เมื่อครบ 2 สัปดาห์ แล้วทำการวัดระดับความวิตกกังวลและความสามารถในการเผชิญปัญหาอีกครั้งหนึ่ง การวัดระดับความวิตกกังวล และความสามารถในการเผชิญปัญหาในสัปดาห์ที่ 2 ของทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองนั้น ใช้แบบวัดที่ตัวผู้ป่วยประเมินเอง โดยส่งแบบวัดกลับทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ ตัวการทดสอบทางสถิติคือ Paired t-test และ t-test กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ความสามารถในการเผชิญปัญหาของผู้ป่วยในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกการผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างต่อเนื่อง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกการผ่อนคลาย และข้อจำกัดบางประการในการคัดสรรผู้ป่วย ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ในการนำวิธีการผ่อนคลายมาใช้กับผู้ป่วย

THESIS TITLE : EFFECTS OF RELAXATION UPON ANXIETY AND COPING IN
BREAST CANCER PATIENTS UNDERGOING CHEMOTHERAPY

AUTHOR : MISS KITTIYAPORN PHUKRONGHIN

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Earnporn Thongkrajai chairman

(Associate Professor Earnporn Thongkrajai)

Anusorn Soontornpong member

(Assistant Professor Anusorn Soontornpong)

Thippaval Photitan member

(Assistant Professor Thippaval Photitan)

ABSTRACT

The purpose of this study was to assess effects of relaxation upon anxiety and coping in breast cancer patient undergoing chemotherapy. Subjects were 30 women, aged 20-61 years old, with breast cancer, who received the first course of chemotherapy following surgery. They were assigned into control and experimental group consecutively to avoid passing of information. Tools used in the study included Handbook on Progressive Muscle Relaxation (PMR), Anxiety Assessment Form (AAF) and Coping Ability Checklist (CAC). The PMR Handbook was modified from the original handbook developed by

Wanlop Piyamanothum (BE, 1988). The AAF and CAC were adapted from Zung and Cavenar (1980) and Friedman (1980). Both were tested for content validity and reliability. The reliability score for AAF and CAC were 0.84 and 0.70 respectively.

Data for fifteen control group subjects were collected by trained research assistant followed with fifteen experimental group subjects by the researcher at subsequent time. Data collection process took place during December 1992–October 1993 in special therapy ward, Srinakarind Hospital. The control group were checked for AAF and CAC Score on the first day and 2 weeks after chemotherapy. In addition to similar procedures taken, the experimental group subjects received instruction and practice progressive muscle relaxation under supervision of the nurse researcher throughout the period of hospitalization. The subjects were independent on their own PMR practice at home after being discharge. The two weeks follow up tests were mailed back to the researcher.

Data from both groups were compiled and analysed using SPSS/PC⁺ for Paired t-test and t-test with established level of statistical significance at 0.05.

Results of the study were : After the two weeks period.

1. Anxiety levels in control and experimental group subjects were not differ significantly ($P > 0.05$);

2. Coping ability were significantly different between the control and experimental group ($P < 0.05$). The experimental group appeared to heave higher score, i.e., better coping ability than those of control subject ($X_e = 42.53$ whereas $X_c = 37.13$).

Time and some selecting factors may be accountable for the overall findings. These factors were suggested to be included for further study prior to effective application of progressive muscle relaxation in clinical setting.